

INTERVIEW JEAN-LUC DEHAENE CONTROLEERT DE BOEKEN

In opdracht van de UEFA gaat de ex-premier de financiële huishouding van Europese voetbalclubs uitvlooien. Maar dat zal de verschillen tussen groot en klein niet uitgommen, beseft hij. 'Gelijkheid bestaat niet in het voetbal.'

'Veel clubs redden het niet meer'

VOETBAL
GUUS VAN HOLLAND

BRUSSEL | Liefst zou hij nu praten over zijn geliefde Club Brugge. Hoe goed het zijn club weer gaat, de club staat bovenaan. Maar dit keer wordt van hem distantie gevraagd. Geen blauwzwarte sjaal om in het stadion van Brugge. Geen emotie, maar diplomatie in zijn kantoor in Straatsburg. Dat is wat de voorzitter van de Europese voetbalfederatie, Michel Platini, van Jean-Luc Dehaene vraagt in zijn functie in dienst van het voetbal.

Sinds enkele weken is Jean-Luc Dehaene voorzitter van een onafhankelijk financieel controleorgaan, dat de boeken van de Europese voetbalclubs gaat inzien. De Franse voorzitter van de UEFA zocht een politieke zwaargewicht uit een klein land, dat min of meer iets van voetbal begrijpt. Dehaene, oud-premier én voetbalsupporter, beantwoordde volledig aan het profiel.

'Ik moet me onafhankelijk opstellen', beseft Dehaene. 'Net als de andere zeven personen in het panel. Van voetbal weten, maar niet clubgebonden zijn.' De commissie die bestaat uit bedrijfsleiders, juristen, accountants en organisatieadviseurs uit onder meer Rusland, Zwitserland, Groot-Brittannië en Nederland, is opgericht om in het voetbal weer een vorm van financiële fair play te krijgen. De krachtverhoudingen worden te groot, de transfersommen stijgen, de salarissen blijven groeien en de financiële middelen die een aantal clubs daarvoor gebruikt zijn op z'n minst verdacht.

De commissie gaat de komende drie jaar de exploitaties van alle clubs onderzoeken. De nationale bonden zijn verantwoordelijk voor de licenties. 'Wanneer wij hebben ontdekt dat ten onrechte een licentie is verstrekt, wordt zo wel de bond als de club bestraft. Met een boete, maar ook door uitsluiting van Europese competities. Momenteel moeten in veel landen de clubs eenmaal per jaar bewijzen dat ze geen schulden hebben. Dat wordt drie keer per jaar, na iedere transferperiode. Om te voorkomen dat clubs zodra 30 juni nadert op een kunstmatige manier de boel recht trekken en alsnog een licentie in de wacht slepen.'

Het is geen toeval dat juist nu er een economische crisis is, deze maatregel wordt genomen, weet Dehaene.

'Veel clubs redden het niet meer. Ze dreigen financiële middelen aan te wenden die niets met voetbal te maken hebben en werpen zich in wanhoop in de armen van mensen die niets met de sport hebben en zich van de ene op de andere dag weer kunnen terugtrekken. Sommige clubs beschikken over financiële middelen die niet uit het voetbal komen of een fantasierijke winst- en verliesrekening op na houden. Althans, dat wordt vermoed. Wij

Jean-Luc Dehaene samen met Celie in de tribune van Club Brugge. Nu wacht een Europese opdracht. © photo news

gaan dat nu uitzoeken. Platini heeft deze zomer besloten dat er een strenger licentiesysteem moet komen. Alle clubs staan achter dit besluit. Ook Chelsea-baas Abramovitsj en AC Milan-eigenaar Berlusconi.' Met name door de invloed van Russische, Aziatische, Arabische en Amerikaanse miljardairs is een aantal clubs in het voordeel. Maar dat wil volgens Dehaene nog niet zeggen dat ze de regels overtreden.

'Real en Barcelona zijn zoveel sterker dat ze de poten onder hun eigen stoel wegzagen'

'Zolang de clubs het geld van deze mensen ook investeren in voetbalgerelateerde zaken als stadion, infrastructuur en jeugdopleiding, is het goed. Het geld mag niet alleen aangewend worden voor grote transfers en gigantische spelerssalarissen die onverantwoord zijn en schulden tot gevolg hebben.'

Vaak wordt beschuldigend gewezen naar Real Madrid, dat kampt met een schuldenlast van rond vijfhonderd miljoen euro en toch miljoenen blijft investeren in spelers als de Braziliaan Kaká en de

Portugees Ronaldo. 'Als Madrid dat kan verantwoorden is er weinig aan de hand. De club beweeft dat met de merchandising heel veel wordt terugverdiend. Daarnaast kunnen Real Madrid en Barcelona putten uit gigantische tv-inkomsten. Alleen in Spanje onderhandelen de clubs rechtstreeks met de tv-omroepen. Daardoor zijn alle andere clubs die minder prestaties leveren en minder uitstraling hebben, in het nadeel. We moeten dus hopen dat Real en Barcelona hun gezond verstand gebruiken en beseffen dat ze door hun systeem de poten onder hun eigen stoel weg zagen. Straks hebben ze geen tegenstanders meer. En voetbal zonder competitie bestaat niet.'

De Europarlementariër gelooft niet dat de clubs uit kleine voetbalmaties, zoals Nederland en België, door een strengere financiële regelgeving de achterstand op de grote Europese clubs kunnen wegwerken. 'De verschillen in beleving en aantrekkingskracht zijn daarvoor veel te groot. AC Milan, Barcelona en Real Madrid spelen om de veertien dagen voor honderdduizend mensen. Daardoor genereren ze minimaal twee keer zoveel inkomsten aan recettes. Die clubs komen uit landen waar voetbal veel meer tot de verbeelding spreekt, veel meer aanhangers heeft en zelfs aanhangers in de hele wereld. Voor

de clubs te spelen is een droom voor iedere voetballer. Dat haal je nooit weg.'

Ook het verschil in tv-inkomsten maakt België en Nederland kansloos ten opzichte van die landen. 'België is opgesplitst in twee omroepen, een Vlaamse en een Waalse. Vijf miljoen Vlamingen kijken naar Belgisch voetbal. Nederland heeft een potentieel van vijftien miljoen kijkers. Engeland, Spanje en Duitsland vier tot vijf keer zoveel. Niet eerlijk? Maar wat dan?'

'Geef alleen geld uit dat je wilt met voetbal. Dat lijkt me een gezond motto'

Misschien toch een Belgisch-Nederlandse competitie? Organiseren dus. Als Real of Manchester drie keer achtereen de Champions League winnen, vindt men dat niet eerlijk. Maar zodra op landelijk niveau dezelfde club drie keer kampioen wordt, ontstaat hetzelfde gezeur over oneerlijke competitie. Wij kunnen slechts toezien dat de regels worden nageleefd, we kunnen niet alle verschillen wegwerken. We kunnen alleen de ongezonde elementen weghalen. Gelijkheid bestaat niet in voetbal.'

Misschien moet het voetbal streven naar een structuur zoals in de Amerikaanse sporten basketbal en ijshockey, oppert Dehaene. 'Een gesloten circuit, zonder degradatie, met een gelimiteerd transfersysteem, een budgetlimiet, een salarislimiet. De zwakkeren hebben daar ook een kans. En er wordt zeer streng gecontroleerd dat alle investeringen van buiten verbonden zijn met de sport.'

Menig betrokkene heeft al voorspeld dat de economische crisis ernstige gevolgen voor een groot aantal voetbalclubs zal hebben. 'Dat moeten we afwachten', antwoordt Dehaene diplomatiek. 'Volgens documenten die ik heb gekregen, zijn er nu al 43 clubs uitgesloten van Europese competities, omdat ze in eigen land niet aan de licentievoorwaarden voldeden. In Engeland bestond nog geen nationaal licentiesysteem. Dat komt er nu. Of daardoor clubs zullen verdwijnen, weet ik niet. Daar gaat het ons ook niet om. Als de competities in financieel opzicht maar correct verlopen. En de indruk bestaat, gezien de transfersommen en salarissen die worden betaald, dat het niet overal gebeurt. Ons credo is: "Je geeft alleen uit wat je wilt met voetbal." Dat lijkt me een gezond motto.'

© NRC Handelsblad

